

Нормативно-правова база вищої освіти та науки

Нормативно-правова база вищої освіти та науки

Закони України

від 05.09.2017 № 2145-VIII	Про освіту
від 01.07.2014 № 1556-VII	Про вищу освіту
від 26.11.2015 № 848-VIII	Про наукову і науково-технічну діяльність
від 06.10.2016 № 1662-VIII	Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо працевлаштування випускників

Кабінет Міністрів України

Постанови

від 28.12.2016 № 1050	Деякі питання стипендіального забезпечення
від 28.12.2016 № 1047	Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах
від 28.12.2016 № 1045	Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів
від 23.11.2016 № 975	Про надання державної цільової підтримки деяким категоріям громадян для здобуття професійно-технічної та вищої освіти

Міністерство освіти і науки України

Накази

від 13.10.2017 №1377	Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста в 2018 році
від 13.10.2016 №1236	Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році
від 06.11.2015 №1151	Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266
від 15.10.2015 №1085	Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році
від 29.01.2015 №63	Про затвердження Плану заходів МОН з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Коаліційної угоди
від 15.10.2014 №1172	Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2015 році
від 09.10.2014 №1156	Про проведення Всеукраїнських творчих змагань серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації у 2014/2015 навчальному році
від 01.10.2014 №1121	Про програми зовнішнього незалежного оцінювання для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти
від 01.10.2014 №1120	Про деякі питання проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, для осіб, які виявили бажання вступати до вищих навчальних закладів України в 2015 році

від 30.09.2014 №1088	Про підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2013/2014 навчального року
від 03.04.2013 №405	Про призначення академічних стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів на II семестр 2012/2013 навчального року
від 22.03.2013 №372	Про затвердження Плану заходів щодо усунення порушень вимог законодавства у сфері захисту персональних даних
від 21.03.2013 №365	Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17 жовтня 2012 року №1112
від 28.02.2013 №267	Про проведення конкурсу наукових і науково-технічних проектів на виконання завдань Державної цільової науково-технічної та соціальної програми «Наука в університетах» на 2008-2017 роки
від 26.02.2013 №206	Деякі питання дотримання вимог законодавства під час здійснення перевірок
від 21.02.2013 №176	Про затвердження плану заходів щодо запобігання правопорушенням серед дітей, попередження жорстокого поводження з ними
від 13.12.2012 №1410	Про затвердження Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади

від 13.12.2012 №1410	Про затвердження Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади
від 06.04.2012 №418	Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс фахової майстерності серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації
від 06.04.2012 №417	Про затвердження Положення про Всеукраїнську олімпіаду серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації

Кабінет Міністрів України

Постанови

від 28.12.2016 №1050	Деякі питання стипендіального забезпечення
від 28.12.2016 № 1047	Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах
від 28.12.2016 № 1045	Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів
від 23.11.2016 №975	Про надання державної цільової підтримки деяким категоріям громадян для здобуття професійно-технічної та вищої освіти

Листи

від 28.12.2016 № 1/9-677	Щодо запису в документі про здобуття вищої освіти
від 24.03.2016 №2599	Щодо Українського Пакту заради молоді-2020 Лист міністерства молоді та спорту України
від 09.12.2014 №1/9-634	Щодо нарахування конкурсного бала вступникам на навчання до вищих навчальних закладів України у 2015 році
від 16.10.2014 №1/9-540	Про проведення вищими навчальними закладами олімпіад, турнірів, інших інтелектуальних змагань для школярів
від 26.09.2014 №1/9-493	Про проведення V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка
від 01.10.2014 №1/9-511	Про проведення міжнародних, всеукраїнських конгресів, форумів, науково-практичних конференцій та семінарів студентів і молодих учених на 2015 рік
від 25.03.2013 №1/9-211	Про призначення офіційних опонентів
від 19.03.2013 №1/9-193	Щодо фактів затримки з виплатами стипендій та заробітної плати
від 13.03.2013 №1/9-180	Про внесення даних до ЄДЕБО

Законодавство України про освіту

Згідно із статтею 3 Закону України про освіту:

1. Кожен має право на якісну та доступну освіту. Право на освіту включає право здобувати освіту впродовж усього життя, право на доступність освіти, право на безоплатну освіту у випадках і порядку, визначених [Конституцією](#) та законами України.
2. В Україні створюються рівні умови доступу до освіти. Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття освіти. Право на освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак.
3. Право особи на освіту може реалізовуватися шляхом її здобуття на різних рівнях освіти, у різних формах і різних видів, у тому числі шляхом здобуття дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та освіти дорослих.
4. Кожен має право на доступ до публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, у тому числі в мережі Інтернет, електронних підручників та інших мультимедійних навчальних ресурсів у порядку, визначеному законодавством.
5. Держава здійснює соціальний захист здобувачів освіти у випадках, визначених законодавством, а також забезпечує рівний доступ до освіти особам із соціально вразливих верств населення.
6. Держава створює умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечує виявлення та усунення факторів, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері освіти.
7. Іноземці та особи без громадянства здобувають освіту в Україні відповідно до законодавства та/або міжнародних договорів України.
8. Особа, яку визнано біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту згідно із [Законом України](#) "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", має рівне з громадянами України право на освіту.
9. Право на освіту не може бути обмежене законом. Закон може встановлювати особливі умови доступу до певного рівня освіти, спеціальності (професії).

Стаття 9. Форми здобуття освіти

1. Особа має право здобувати освіту в різних формах або поєднуючи їх.

Основними формами здобуття освіти є:

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); індивідуальна (екстернатна, сімейна домашня), педагогічний патронаж (денна, вечірня) форми здобуття освіти; дуальна організація навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі.
- 3. Заочна форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти шляхом поєднання очної форми освіти під час короткочасних сесій і самостійного оволодіння освітньою програмою у проміжку між ними.
- 4. Дистанційна форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.
- 5. Мережева форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою відбувається за участю різних суб'єктів освітньої діяльності, що взаємодіють між собою на договірних засадах.
- 6. Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.
- 7. Сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками.
- 8. Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством
- 9. Здобуття освіти на робочому місці - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою (як правило, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти) відбувається на виробництві шляхом практичного навчання
- 10. Дуальна форма здобуття освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вищу освіту

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розділ II
РІВНІ, СТУПЕНІ ТА КВАЛІФІКАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ III
СТАНДАРТИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ IV
УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ V
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ VI
ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ VII
УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ VIII
ДОСТУП ДО ВИЩОЇ ОСВІТИ, ПРИЙОМ, ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ VIII
ДОСТУП ДО ВИЩОЇ ОСВІТИ, ПРИЙОМ, ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ IX
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Розділ X
УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Розділ XI
НАУКОВА, НАУКОВО-ТЕХНІЧНА, МИСТЕЦЬКА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ XII
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ XIII
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

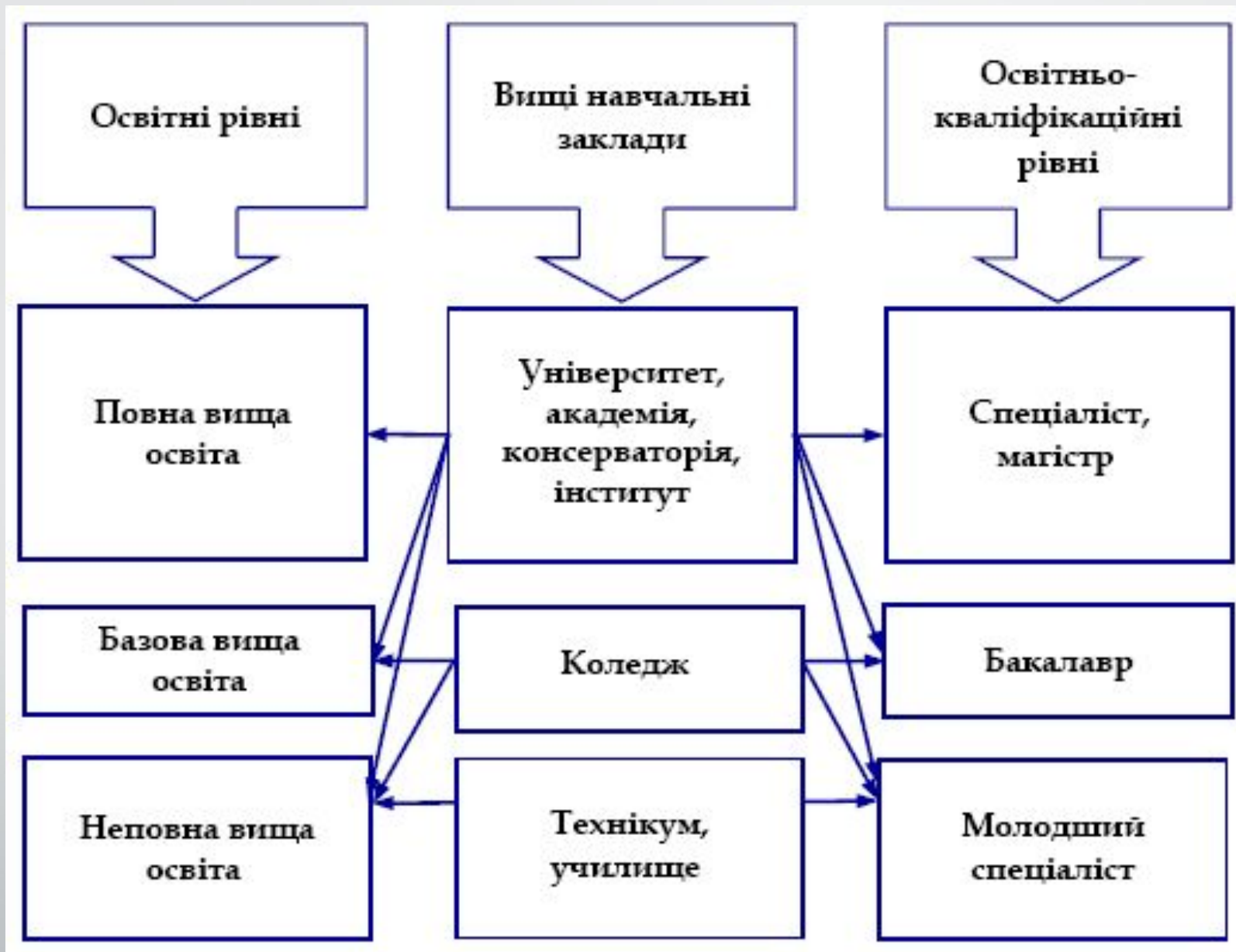
Розділ XIV
КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ XV
ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 5. Рівні та ступені вищої освіти

1. Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:
початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень;
другий (магістерський) рівень;
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень;
науковий рівень.

2. Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:
1) молодший бакалавр; 2) бакалавр;
3) магістр;
4) доктор філософії/доктор мистецтва;
5) доктор наук.

Стаття 11. Система вищої освіти

Систему вищої освіти становлять:

- 1) заклади вищої освіти всіх форм власності;
- 2) рівні та ступені (кваліфікації) вищої освіти;
- 3) галузі знань і спеціальності;
- 4) освітні та наукові програми;
- 5) стандарти освітньої діяльності та стандарти вищої освіти;
- 6) органи, що здійснюють управління у сфері вищої освіти;
- 7) учасники освітнього процесу.

Стаття 12. Управління у сфері вищої освіти

Управління у сфері вищої освіти у межах своїх повноважень здійснюється:

- 1) Кабінетом Міністрів України;
- 2) центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;
- 3) галузевими державними органами, до сфери управління яких належать заклади вищої освіти;
- 4) органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, до сфери управління яких належать заклади вищої освіти;
- 5) Національною академією наук України та національними галузевими академіями наук;
- 6) засновниками закладів вищої освіти;
- 7) органами громадського самоврядування у сфері вищої освіти і науки;
- 8) Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Стаття 26. Основні завдання закладу вищої освіти

- 1) провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;
- 2) для університетів, академій, інститутів - провадження наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі;
- 3) участь у забезпеченні суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу;
- 4) формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах;
- 5) забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;
- 6) створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;
- 7) збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;
- 8) поширення знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян;
- 9) налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури;
- 10) вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці та сприяння працевлаштуванню випускників.

Стаття 28. Типи закладів вищої освіти

В Україні діють заклади вищої освіти таких типів:

1) університет

2) академія, інститут

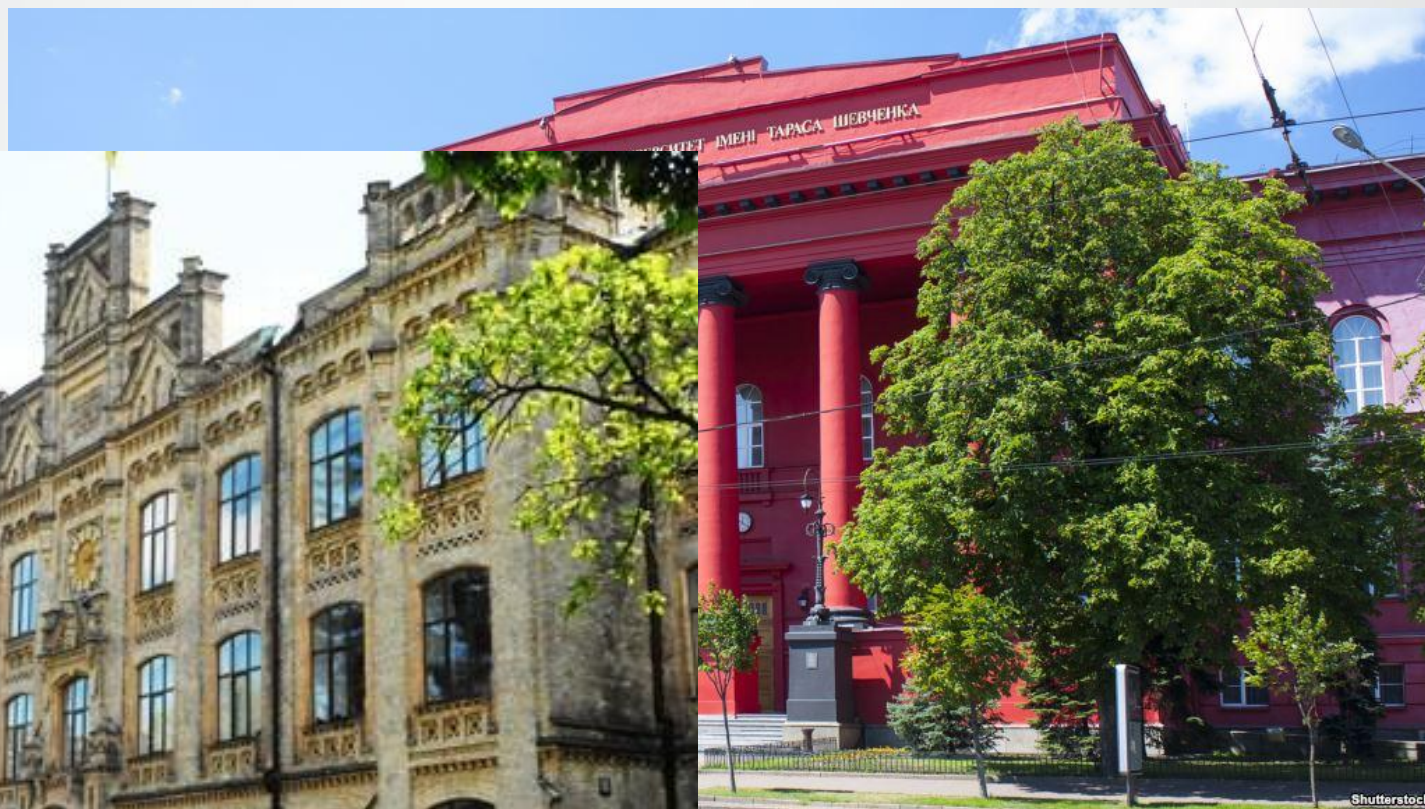

3) коледж

Стаття 30. Дослідницький університет

Національному закладу вищої освіти, що забезпечує проривний розвиток держави в певних галузях знань за моделлю поєднання освіти, науки та інновацій, сприяє її інтеграції у світовий освітньо-науковий простір, має визнані наукові здобутки, може надаватися статус дослідницького університету.

Стаття 33. Структура закладу вищої освіти

- 1. Структура закладу вищої освіти, статус і функції його структурних підрозділів визначаються статутом закладу вищої освіти та положеннями про відповідні структурні підрозділи. Структура закладу вищої освіти, що не є бюджетною установою, може визначатися статутом закладу без дотримання вимог цієї статті.
- 2. Структурні підрозділи утворюються рішенням вченої ради закладу вищої освіти у порядку, визначеному цим Законом і статутом закладу вищої освіти.
- 3. Основними структурними підрозділами закладів вищої освіти (крім коледжів, які не здійснюють підготовку бакалаврів) є факультети, кафедри, бібліотека.

Київський національний торговельно-економічний університет

ФАКУЛЬТЕТИ

Факультет економіки, менеджменту та психології

- Кафедра економіки та фінансів підприємства
- Кафедра психології
- Кафедра менеджменту
- Кафедра економічної теорії та конкурентної політики
- Публічного управління та адміністрування

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем

- Кафедра обліку та оподаткування
- Кафедра фінансового аналізу та аудиту
- Кафедра інформаційних технологій
- Кафедра філософських та соціальних наук
- Кафедра програмної інженерії та кібербезпеки
- Кафедра кібернетики та системного аналізу

Факультет ресторанно-готельного та туристичного бізнесу

- Кафедра технології та організації ресторанного господарства
- Кафедра готельно-ресторанного бізнесу
- Кафедра інженерно-технічних дисциплін
- Кафедра фізичної культури
- Кафедра туризму та рекреації

Факультет торгівлі та маркетингу

- Кафедра товарознавства та митної справи
- Кафедра товарознавства, управління безпечністю та якістю
- Кафедра торговельного підприємництва та логістики
- Кафедра іноземної філології та перекладу
- Кафедра маркетингу
- Кафедра журналістики та реклами

Факультет фінансів та банківської справи

- Кафедра банківської справи
- Кафедра фінансів
- Кафедра статистики та економетрії
- Кафедра вищої та прикладної математики

Факультет міжнародної торгівлі та права

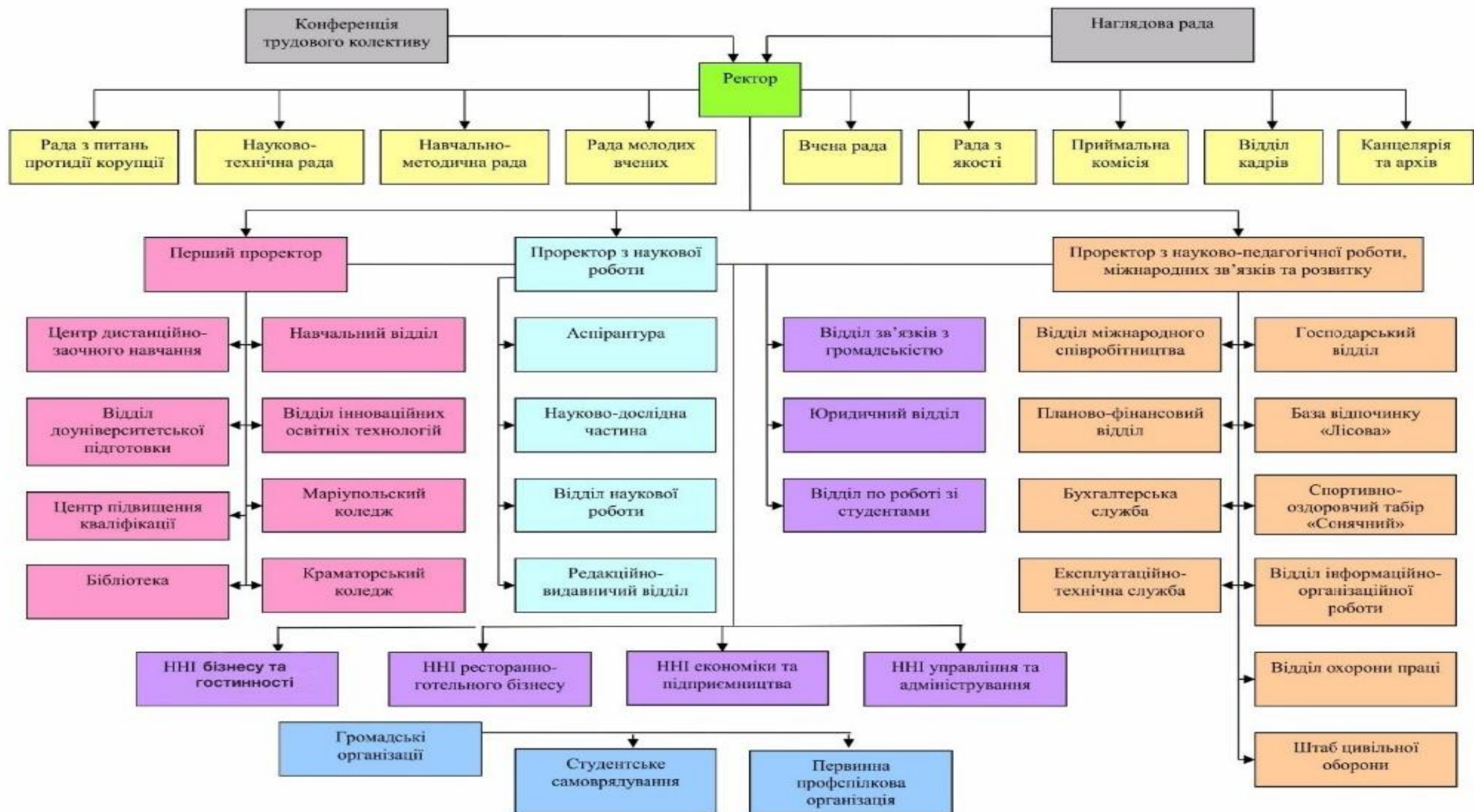
- Кафедра міжнародних економічних відносин
- Кафедра міжнародного приватного, комерційного та цивільного права
- Кафедра загальноправових дисциплін
- Кафедра сучасних європейських мов
- Кафедра міжнародного публічного права
- Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права

РЕГІОНАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ

СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ

Стаття 34. Керівник закладу вищої освіти

1. Безпосереднє управління діяльністю закладу вищої освіти здійснює його керівник (ректор, президент, начальник, директор тощо). Його права, обов'язки та відповідальність визначаються законодавством і статутом закладу вищої освіти.
2. Керівник є представником закладу вищої освіти у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених цим Законом і статутом закладу вищої освіти.

Стаття 35. Керівник факультету, навчально-наукового інституту, кафедри

1. Керівництво факультетом здійснює декан (начальник), керівництво навчально-науковим інститутом - директор (начальник), які не можуть перебувати на цих посадах більш як два строки.
2. Керівник факультету (навчально-наукового інституту) повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету (навчально-наукового інституту).
3. Декан (начальник) факультету, директор (начальник) навчально-наукового інституту можуть делегувати частину своїх повноважень своїм заступникам. Повноваження керівника факультету (навчально-наукового інституту) визначаються положенням про факультет (навчально-науковий інститут), яке затверджується вченою радою закладу вищої освіти.

Стаття 36. Вчена рада

1. Вчена рада є колегіальним органом управління закладу вищої освіти, який утворюється строком на п'ять років, склад якого затверджується наказом керівника закладу вищої освіти протягом п'яти робочих днів з дня закінчення повноважень попереднього складу вченої ради.

2. Вчена рада закладу вищої освіти:

- 1) визначає стратегію і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності закладу вищої освіти;
- 2) розробляє і подає вищому колегіальному органу громадського самоврядування проект статуту закладу вищої освіти, а також рішення про внесення змін і доповнень до нього;

Стаття 37. Наглядова рада

1. Наглядова рада закладу вищої освіти створюється за рішенням засновника (засновників) для здійснення нагляду за управлінням майном закладу вищої освіти, додержанням мети його створення.

2. Наглядова рада закладу вищої освіти сприяє розв'язанню перспективних завдань його розвитку, залученню фінансових ресурсів для забезпечення його діяльності з основних напрямів розвитку і здійснення контролю за їх використанням, ефективній взаємодії закладу вищої освіти з державними органами та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, суспільно-політичними організаціями та суб'єктами господарської діяльності в інтересах розвитку та підвищення якості освітньої діяльності і конкурентоспроможності закладу вищої освіти, здійснює громадський контроль за його діяльністю тощо.

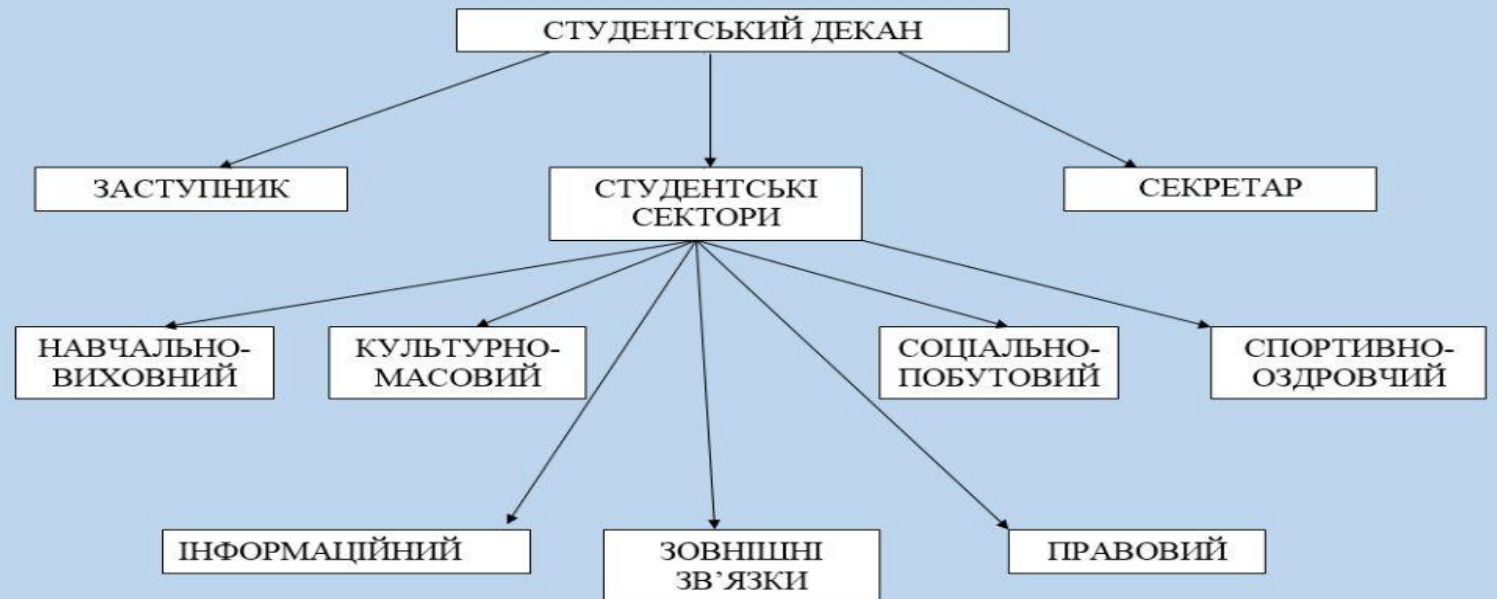
Стаття 40. Студентське самоврядування

У закладах вищої освіти та їх структурних підрозділах діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування відповідних навчальних закладів.

Студентське самоврядування - це право і можливість студентів (курсантів, крім курсантів-військовослужбовців) вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні закладом вищої освіти.

Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів студентів (курсантів) та їх участь в управлінні закладом вищої освіти. Студентське самоврядування здійснюється студентами (курсантами) безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом прямого таємного голосування студентів (курсантів).

СТРУКТУРА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 44. Умови прийому на навчання до закладів вищої освіти

1. Прийом на навчання до закладів вищої освіти здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Умови конкурсу повинні забезпечувати дотримання прав особи у сфері освіти.

2. Умови прийому на навчання до закладів вищої освіти оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки не пізніше 15 жовтня року, що передує року вступу до закладу вищої освіти.

3. Громадяни мають право безоплатно здобути вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі.

ЗНО
2019

Стаття 46. Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти

1. Підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого навчального закладу;
- 4) невиконання індивідуального навчального плану;
- 5) порушення умов договору (контракту), укладеного між закладом вищої освіти та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- 6) інші випадки, передбачені законом.

Стаття 47. Освітній процес

1. Освітній процес - це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

2. Положення про організацію освітнього процесу затверджується вченою радою закладу вищої освіти відповідно до законодавства.

Стаття 48. Мова викладання у закладах вищої освіти

1. Мовою викладання у закладах вищої освіти є державна мова.

2. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності заклад вищої освіти має право прийняти рішення про викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому знання здобувачами вищої освіти відповідної дисципліни державною мовою.

Стаття 49. Форми навчання у закладах вищої освіти

1. Навчання у закладах вищої освіти здійснюється за такими формами:

- 1) очна (денна, вечірня);
- 2) заочна (дистанційна).

2. Форми навчання можуть поєднуватися.

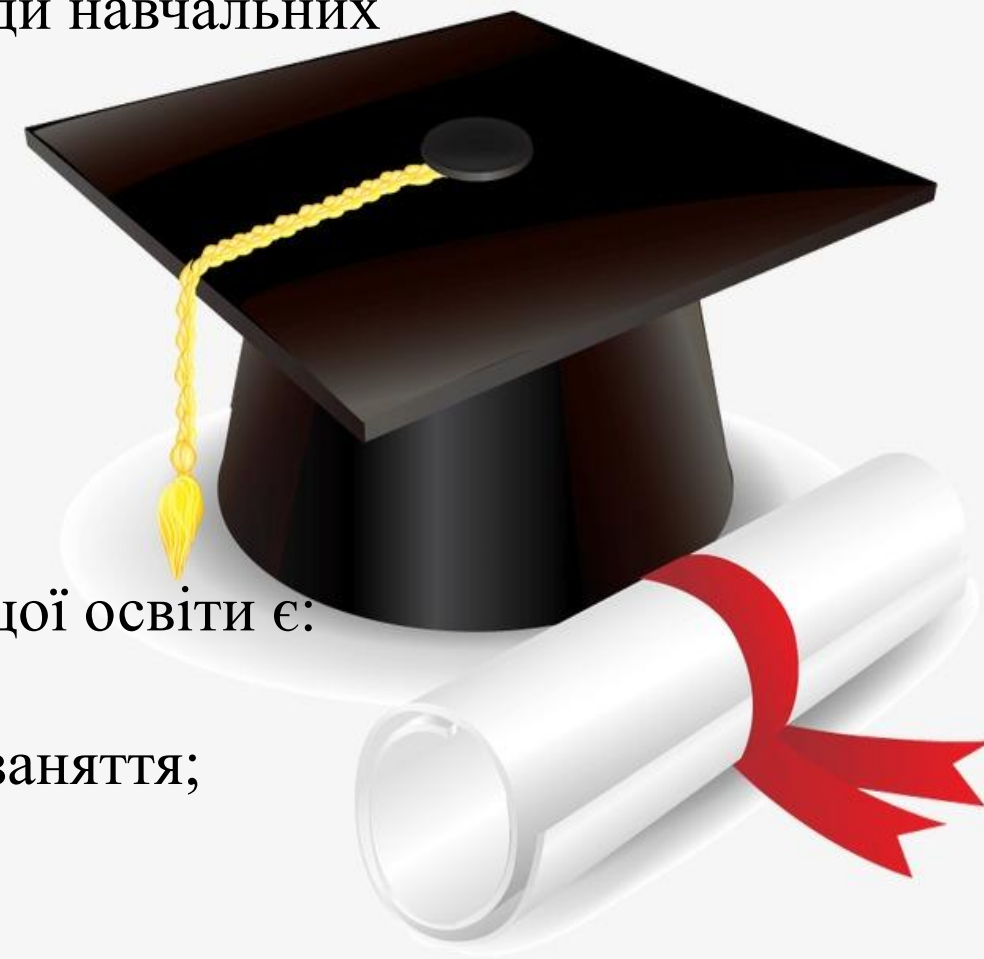
Стаття 50. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

1. Освітній процес у закладах вищої освіти здійснюється за такими формами:

- 1) навчальні заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) практична підготовка;
- 4) контрольні заходи.

2. Основними видами навчальних занять у закладах вищої освіти є:

- 1) лекція;
- 2) лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття;
- 3) консультація.

Стаття 62. Права осіб, які навчаються у закладах вищої освіти

1. Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, мають право на:

- 1) вибір форми навчання під час вступу до закладу вищої освіти;
- 2) безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- 3) трудову діяльність у позанавчальний час;
- 4) додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- 5) безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами закладу вищої освіти;
- 6) безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами);
- 7) користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами закладу вищої освіти у порядку, передбаченому статутом закладу вищої освіти;
- 8) забезпечення гуртожитком та цілодобовим доступом до нього на строк навчання у порядку, встановленому законодавством;
- 9) участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації;
- 10) участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;
- 11) участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- 12) внесення пропозицій щодо умов і розміру плати за навчання;
- 13) участь у громадських об'єднаннях;
- 14) участь у діяльності органів громадського самоврядування закладу вищої освіти, інститутів, факультетів, відділень, вченої ради закладу вищої освіти, органів студентського самоврядування;
- 15) вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу;

Стаття 64. Працевлаштування випускників закладів вищої освіти

1. Випускники закладів вищої освіти вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим Законом. Заклади вищої освіти не зобов'язані здійснювати працевлаштування випускників.
2. Держава у співпраці з роботодавцями забезпечує створення умов для реалізації випускниками закладів вищої освіти права на працю, гарантує створення рівних можливостей для вибору місця роботи, виду трудової діяльності з урахуванням здобутої вищої освіти та суспільних потреб.
3. Випускники вищих військових навчальних закладів (закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання), військових інститутів як підрозділів закладів вищої освіти з числа військовослужбовців (осіб начальницького складу) направляються для подальшого проходження служби відповідно до законодавства.
4. Випускникам вищих медичних і педагогічних навчальних закладів, які уклали угоду про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості або селищах міського типу, держава відповідно до законодавства забезпечує безоплатне користування житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм.

Стаття 74. Державна політика щодо міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти

1. Держава з метою гармонізації законодавчих та інших нормативно-правових актів України у сфері вищої освіти та імплементації найважливіших положень міжнародних документів підтверджує пріоритетність норм міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. З метою розвитку міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти та інтеграції системи вищої освіти до світового освітнього простору держава сприяє:

- 1) впровадженню механізму гарантії якості вищої освіти для створення необхідної взаємодовіри, гармонізації систем оцінювання якості вищої освіти України та Європейського простору вищої освіти;
- 2) узгодженню Національної рамки кваліфікацій з рамкою кваліфікацій Європейського простору вищої освіти для забезпечення академічної та професійної мобільності та навчання протягом життя;
- 3) співпраці з Європейською мережею національних центрів інформації про академічну мобільність та визнання;
- 4) впровадженню на міжнародному ринку результатів наукових, технічних, технологічних та інших розробок закладів вищої освіти, продажу їхніх патентів та ліцензій;
- 5) залученню коштів міжнародних фондів, установ, громадських організацій тощо для виконання у закладах вищої освіти наукових, освітніх та інших програ

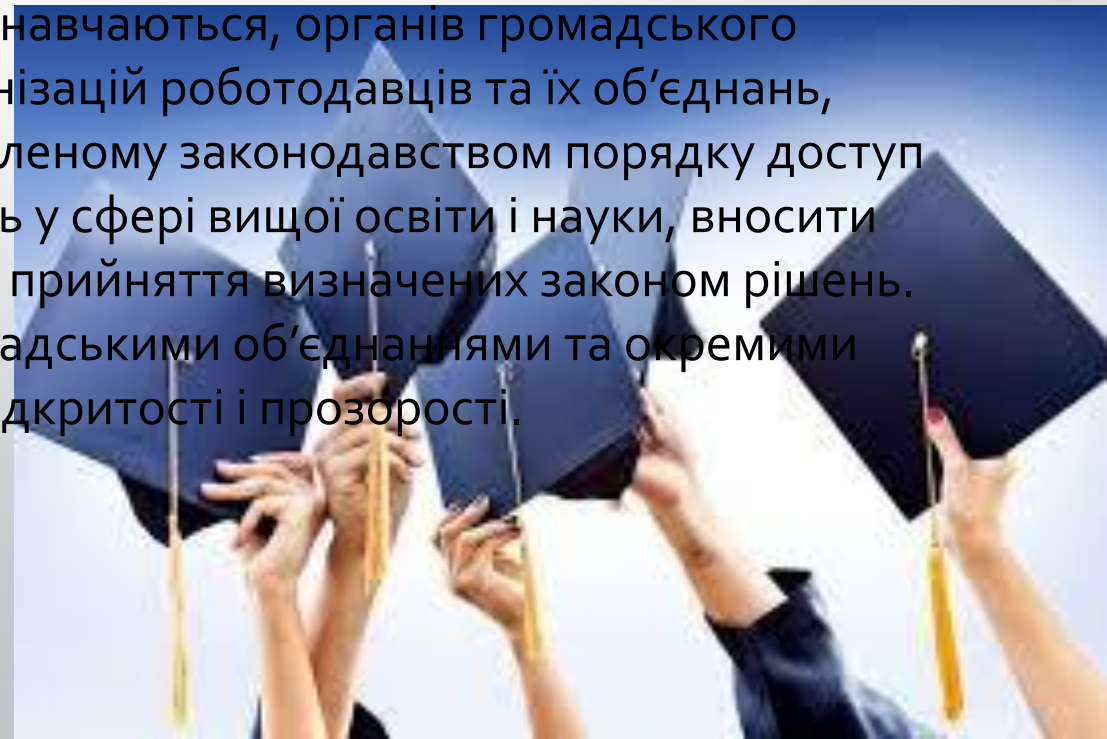
КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Стаття 77. Державний контроль у сфері вищої освіти

1. Державний нагляд (контроль) за дотриманням закладами вищої освіти незалежно від форми власності та підпорядкування законодавства у сфері освіти і науки та стандартів освітньої діяльності здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері освіти шляхом здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю навчальних закладів.

Стаття 78. Громадський контроль у сфері вищої освіти

1. Громадський контроль у сфері вищої освіти є правом суспільства та окремих громадян, працівників у сфері вищої освіти, осіб, які навчаються, органів громадського самоврядування, професійних спілок, організацій роботодавців та їх об'єднань, громадських організацій отримувати у встановленому законодавством порядку доступ до інформації на всіх етапах прийняття рішень у сфері вищої освіти і науки, вносити пропозиції та зауваження до них, погоджувати прийняття визначених законом рішень.
2. Громадський контроль здійснюється громадськими об'єднаннями та окремими громадянами на принципах відкритості і прозорості.

Міністерство освіти і науки України

Накази

від 13.10.2017 №1377	Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста в 2018 році
від 13.10.2016 №1236	Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році
від 06.11.2015 №1151	Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266
від 15.10.2015 №1085	Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році
від 29.01.2015 №63	Про затвердження Плану заходів МОН з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Коаліційної угоди
від 15.10.2014 №1172	Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2015 році
від 09.10.2014 №1156	Про проведення Всеукраїнських творчих змагань серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації у 2014/2015 навчальному році
від 01.10.2014 №1121	Про програми зовнішнього незалежного оцінювання для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти
від 01.10.2014 №1120	Про деякі питання проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, для осіб, які виявили бажання вступати до вищих навчальних закладів України в 2015 році

від 30.09.2014 №1088	Про підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2013/2014 навчального року
від 03.04.2013 №405	Про призначення академічних стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів на II семестр 2012/2013 навчального року
від 22.03.2013 №372	Про затвердження Плану заходів щодо усунення порушень вимог законодавства у сфері захисту персональних даних
від 21.03.2013 №365	Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17 жовтня 2012 року №1112
від 28.02.2013 №267	Про проведення конкурсу наукових і науково-технічних проектів на виконання завдань Державної цільової науково-технічної та соціальної програми «Наука в університетах» на 2008-2017 роки
від 26.02.2013 №206	Деякі питання дотримання вимог законодавства під час здійснення перевірок
від 21.02.2013 №176	Про затвердження плану заходів щодо запобігання правопорушенням серед дітей, попередження жорстокого поводження з ними
від 13.12.2012 №1410	Про затвердження Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади

від 13.12.2012 №1410	Про затвердження Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади
від 06.04.2012 №418	Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс фахової майстерності серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації
від 06.04.2012 №417	Про затвердження Положення про Всеукраїнську олімпіаду серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації

Кабінет Міністрів України

Постанови

від 28.12.2016 № 1050	Деякі питання стипендіального забезпечення
від 28.12.2016 № 1047	Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах
від 28.12.2016 № 1045	Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів
від 23.11.2016 № 975	Про надання державної цільової підтримки деяким категоріям громадян для здобуття професійно-технічної та вищої освіти

Листи

від 28.12.2016 № 1/9-677	Щодо запису в документі про здобуття вищої освіти
від 24.03.2016 № 2599	Щодо Українського Пакту заради молоді-2020 Лист міністерства молоді та спорту України
від 09.12.2014 № 1/9-634	Щодо нарахування конкурсного бала вступникам на навчання до вищих навчальних закладів України у 2015 році
від 16.10.2014 № 1/9-540	Про проведення вищими навчальними закладами олімпіад, турнірів, інших інтелектуальних змагань для школярів
від 26.09.2014 № 1/9-493	Про проведення V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка
від 01.10.2014 № 1/9-511	Про проведення міжнародних, всеукраїнських конгресів, форумів, науково-практичних конференцій та семінарів студентів і молодих учених на 2015 рік
від 25.03.2013 № 1/9-211	Про призначення офіційних опонентів
від 19.03.2013 № 1/9-193	Щодо фактів затримки з виплатами стипендій та заробітної плати
від 13.03.2013 № 1/9-180	Про внесення даних до ЄДЕБО

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ)

